

DUM č. 12 v sadě

19. Ze-1 Fyzická a socioekonomická geografie Země

Autor: Lukáš Plachý

Datum: 20.06.2013

Ročník: 1C, 2AF, 2BF

Anotace DUMu: Obyvatelstvo: demografické údaje, lidské rasy

Materiály jsou určeny pro bezplatné používání pro potřeby výuky a vzdělávání na všech typech škol a školských zařízení. Jakékoliv další využití podléhá autorskému zákonu.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

jméno autora výukového materiálu	Mgr. Lukáš Plachý
datum (období), ve kterém byl VM vytvořen	leden 2013
ročník, pro který je výukový materiál určen	1. ročník SŠ
vzdělávací oblast, vzdělávací obor, tematický okruh, téma (lze konkretizovat např. klíčovými slovy)	Člověk a příroda, Zeměpis, Socioekonomická sféra, obyvatelstvo
metodický list/anotace – výstižný popis způsobu použití výukového materiálu ve výuce	Učivo se týká obyvatelstva. Student vyhledává v publikacích pojmy a charakteristiky a doplňuje je do textu. Jako doplňující materiál používá školní atlas a učebnici.

OBYVATELSTVO

- hlavní složka SOC.SF.
  - tvůrce i spotřebitel vytvořených hodnot
- vědní obor - geografie obyvatelstva

PROGNOSTIKA

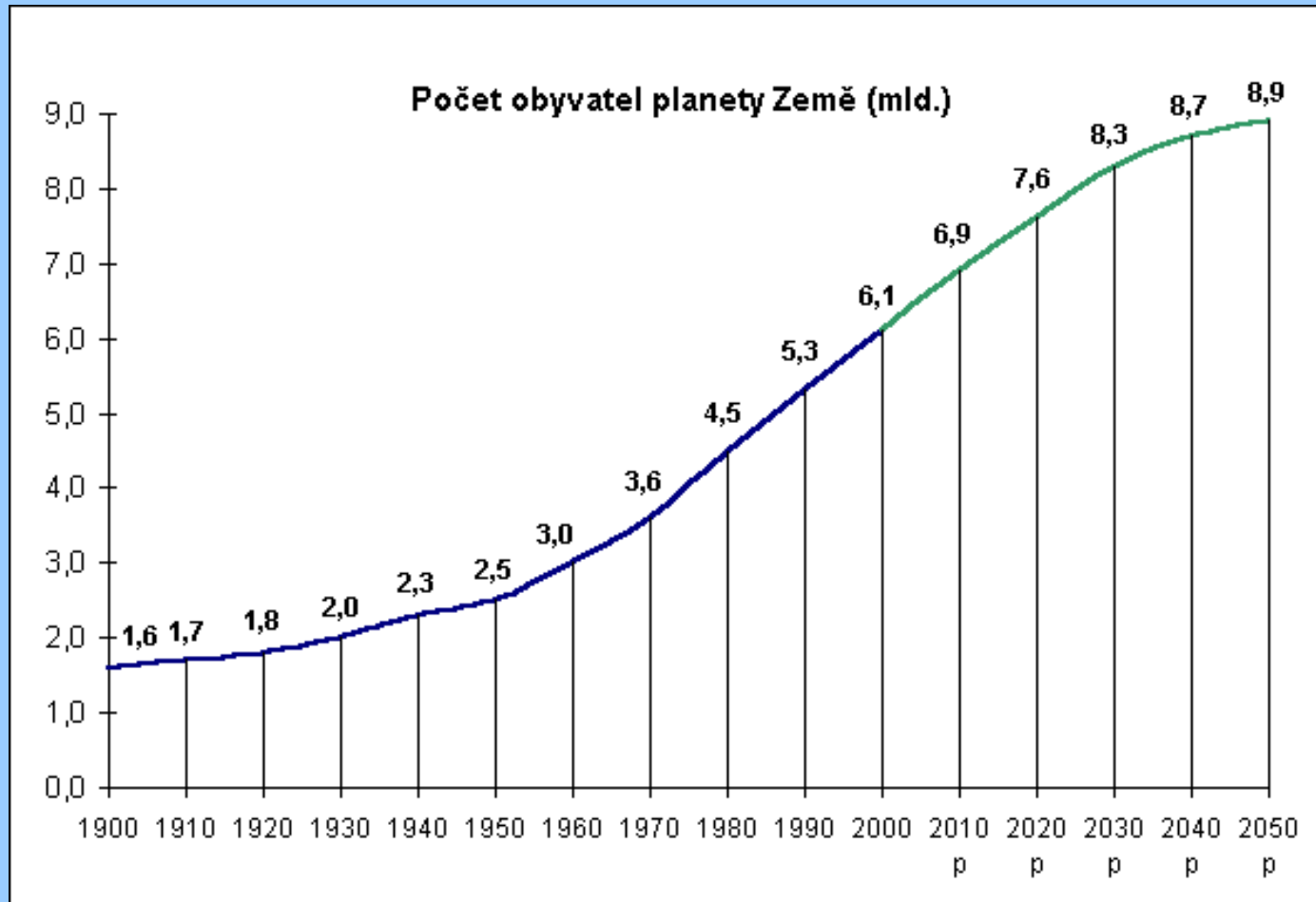
- růst počtu obyvatel je nerovnoměrný

Milníky:

- neolitická revoluce (přechod k zemědělství)
  - 7.-6.tis př.n.l.
- průmyslová revoluce (průmyslová výroba)
  - 18.-19.st.
- demografická revoluce (zvýšená porodnost)
  - 19.-20.st.

7 100 282 000 obyvatel

k 25.2.2013

zdroj: <http://www.worldometers.info/cz/>

SKLADBA OBYVATELSTVA

- znaky:

- biologické

věk, pohlaví, pleť,
postava, oči, vlasy

- kulturní

národnost, jazyk,
vzdělanost, náboženství

- ekonomické

zaměstnanost,
hospodářská činnost

SKLADBA OBYVATELSTVA

pohlaví: ŽENY vs. MUŽI
(mírně převyšují muži)

- V Evropě je více žen
- V Asii zase mužů

Věkové složení:

předproduktivní věk (0-14 let)

produktivní věk (15-65 let)

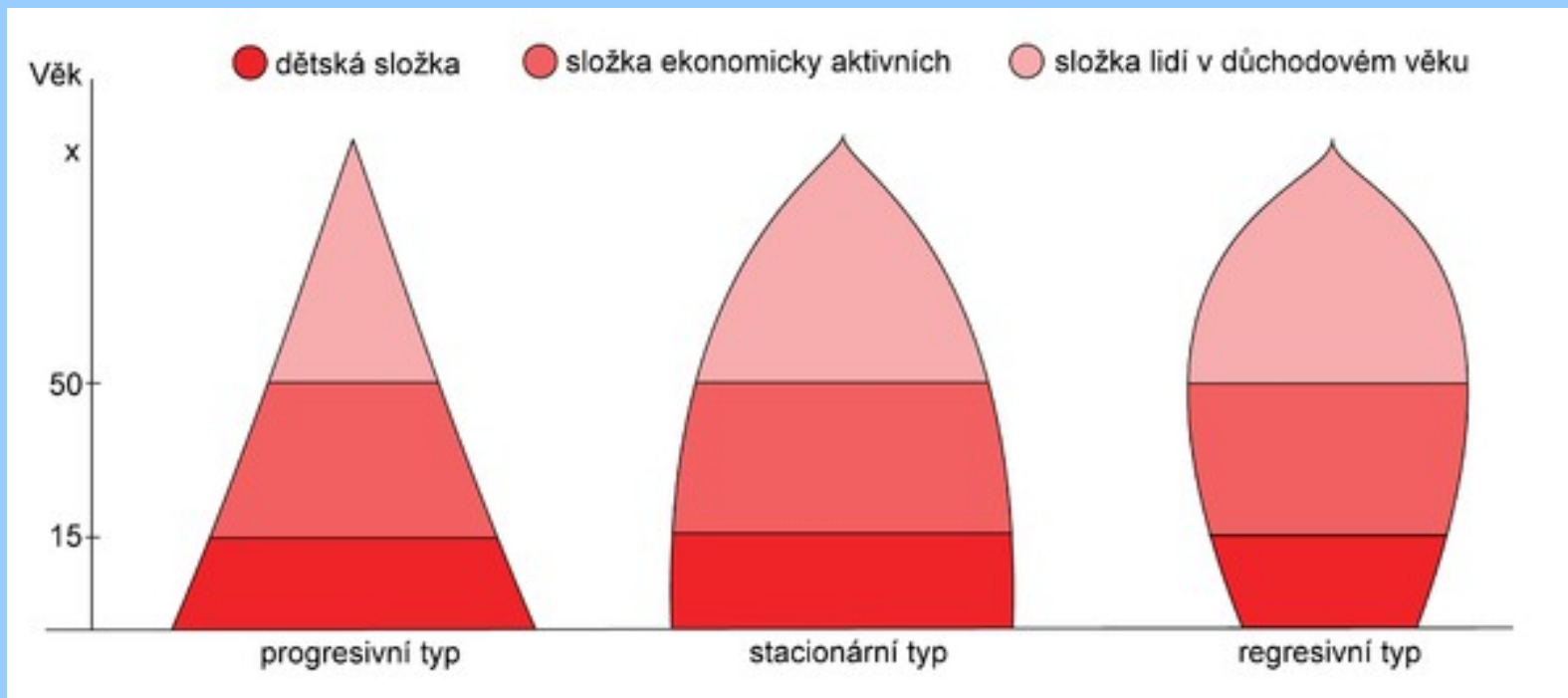
u nás M=62, Ž= 61 (ale závisí na počtu dětí)

poproduktivní věk (66 a více)

(fertilní věk (15-45 let) - plodný věk žen)

GRAFY

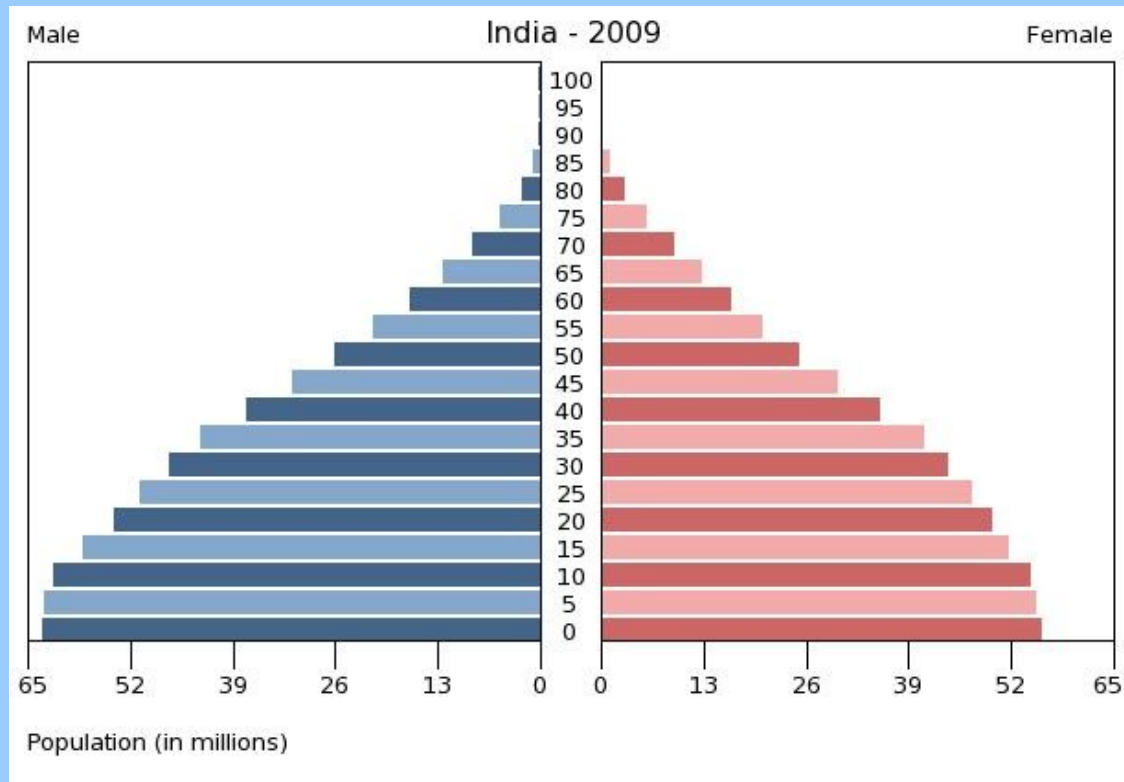
- věková pyramida (strom života)
- Znáznorňuje počet mužů a žen v daném věku, v daném okamžiku a na vymezeném území
- závisí na vyspělosti země

GRAFY

- Indie

- ČR http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/vekova_skladba_obyvatelstva_cr

RASOVÉ SLOŽENÍ

- rasa (lidské plemeno) - skupina lidí spojující společný dlouhodobý vývoj, v jehož průběhu se vlivem rozdílného prostředí vytvořili shodné morfologické znaky

RASOVÉ SLOŽENÍ

- dělení:

bílá rasa

mongoloidní

RASA EUROPOIDNÍ

- 40% obyvatelstva

EVROPA

ZÁPADNÍ SIBIŘ

SEVERNÍ AMERIKA

JZ ASIE

INDIE

JIŽNÍ AMERIKA

J a JV AUSTRÁLIE

RASA MONGOLOIDNÍ

- 45% obyvatelstva
V, SV, JV ASIE
AMERIKA

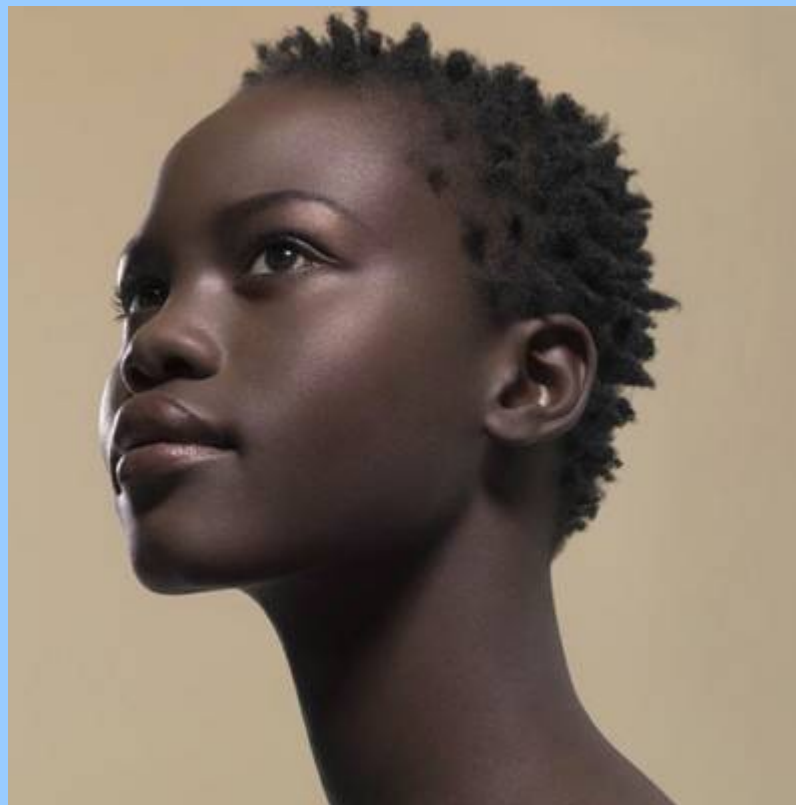

RASA NEGROIDNÍ

- 11% obyvatelstva

AFRIKA

AUSTRÁLIE (AUSTRALOIDNÍ SKUPINA)

RASOVÉ SLOŽENÍ

- míšení ras - způsobené migrací a kolonizací
- 4% obyvatelstva

mestic

mulat

zambo

- MALGAŠI
- KREOLOVÉ

ZDROJE

- Klímová, Eva. *Školní atlas světa*, 2.vydání. Praha: Kartografie Praha, 2005. IS BN 978-80-7011-925-9
- Holeček, Milan. *Příroda a lidé Země*, 2.vydání. Praha: Nakladatelství ČGS, 2008. IS BN 978-80-86034-73-7
- Kašparovský, Karel. *Zeměpis I. v kostce pro SŠ*, 1.vydání. Praha: Fragment, 2009. IS BN 978-80-253-0586-7
- <http://www.euroekonom.cz/grafy/planeta2.gif>
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b9/Typy_vekovych_pyramid.png/600px-Typy_vekovych_pyramid.png
- http://www.finez.cz/data/static_pages/clanky/2009_09_08_Indie_Graf_vekove_rozlozeni_populace.jpg
- http://4.bp.blogspot.com/_oYdz9cBmXYI/SwEs1C3AzKI/AAAAAAAAAOM/fsNg7U73ef8/s320/holka2.jpg
- <http://hongkong.black-net.org/cinani/cinan4.jpg>
- http://school.xvatit.com/images/6/66/Bior8_5_3.jpg
- <http://www.worldometers.info/cz/>
- http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/vekova_skladba_obyvatelstva_cr